

متن کامل دستور العمل "تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری" آبانماه ۱۳۹۸ به شرح ذیل می باشد:

فصل اول - کلیات

ماده ۱- دستمزد کارشناسان پس از گزارش و اظهارنظر کارشناسی در حدودصلاحیت آنها از طرف اشخاص حقیقی و یا حقوقی طبق مقررات این تعرفه محاسبه و پرداخت میگردد.

تبصره -منظور از کانون در این تعرفه، کانون کارشناسان رسمی دادگستری و منظور از مرکز، مرکز وکلاء، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه می باشد.

ماده ۲-مراجع قضایی، وزارتخانه ها، سازمان های دولتی و ارگان ها و نهادها و شهرداری ها و موسسات وابسته به آنها در تعیین دستمزد کارشناسی مکلفند بر اساس مقررات این تعرفه عمل نمایند.

تبصره ۱- در موارد خاص که مرجع قضایی در پرونده های کیفری برای کشف جرم و تعیین علت و علل و مشخص نمودن واقعیت اقدام به تعیین کارشناس می نماید، تعیین دستمزد متناسب با کمیت و کیفیت پرونده با همان مرجع می باشد.
تبصره ۲- در صورت عدم استطاعت مالی متقاضی کارشناسی، به تشخیص قاضی پرونده حق الزحمه کارشناسی تا میزان معینی به وسیله دادگاه کاهش می یابد، ولی به هر حال پرداخت هزینه ها یا وسیله اجرای قرار کارشناسی، مانند ایاب و ذهاب و ... به عهده متقاضی می باشد.

تبصره ۳- در مورد مناطق محروم و یا اشخاص حقیقی که استطاعت کافی ندارند حسب مورد به تشخیص قاضی پرونده، مرکز یا کانون مربوط حق الزحمه این تعرفه تا پنجاه درصد کاهش می یابد.

تبصره ۴- در صورت قادر نبودن متقاضی کارشناسی به پرداخت حق الزحمه به تشخیص مرجع قضایی مربوط، مراتب جهت معرفی کارشناس معاضدتی حسب مورد به کانون یا مرکز اعلام تا معرفی گردد.

ماده ۳- در کارشناسی ها چنانچه موضوع کارشناسی مربوط به جزئی از کل بوده، ولی اظهار نظر کارشناسی مستلزم بررسی در کل کار مربوطه باشد، دستمزد بایشنهاده کارشناس و موافقت مقام ارجاع کننده بر مبنای کل کار انجام شده محاسبه و پرداخت خواهد شد.

ماده ۴- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند در صورت درخواست کارشناس یا هیئت کارشناسی، دستمزد کارشناسی را طبق این تعرفه در صورتی که قبلاً قابل برآورد نباشد، حسب مورد بطور علی الحساب به حساب کانون یا مرکز تودیع و قبض آن را در پرونده مربوط پیوست نمایند. در این صورت، کارشناسان رسمی مکلفند پس از تودیع دستمزد نسبت به انجام کارشناسی اقدام نمایند.

ماده ۵- در صورتی که کارشناس اقدام به کارشناسی نموده، ولی به دلیلی که خارج از حیطه اختیار وی باشد اجرای کارشناسی منتفی گردد، محق دریافت بخشی از دستمزد متناسب با کارهای انجام شده و یا وقت صرف شده خواهد بود؛ به شرط اینکه از

حداقل مقرر در این تعرفه کمتر نباشد. به علاوه، چنانچه ویدر این رابطه به محل اجرای قرار کارشناسی مسافرت نمودهباشد، هزینه سفر، اقامت و فوق العاده روزانه وی بر مبنای ضوابط این تعرفه پرداخت می‌شود.

ماده ۶- در صورتی که اجرای قرار کارشناسی مستلزم عزیمت به خارج از شهر یا محل اقامت کارشناس باشد، تأمین وسیله ایاب و ذهاب و محل اقامت مناسب و غذا به عهده متقاضی بوده و علاوه بر دستمزد کارشناسی، فوق العاده ماموریت کارشناس برای هر روز مسافرت به مآخذ روزانه مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال برای ماموریت داخل استان محل اقامت کارشناس و مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال برای ماموریت خارج از استان محل اقامت کارشناس پرداخت خواهد شد. چنانچه متقاضی قادر به تأمین وسیله ایاب و ذهاب و اقامت نباشد و کارشناس برای انجام کارشناسی رأساً و به هزینه خود نسبت به تهیه موارد فوق الذکر اقدام نماید، علاوه بر دستمزد و فوق العاده ماموریت، هزینه‌های مربوط در وجه کارشناس پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- در صورتی که انجام کارشناسی مستلزم عزیمت به خارج از کشور باشد، حق الزحمه انجام امور مربوط و کلیه هزینه‌های سفر و پرداخت فوق العاده روزانه هم ردیف مدیران کل به عهده متقاضی می‌باشد.

تبصره ۲- چنانچه مبنای محاسبه حق الزحمه کارشناسی‌های خارج از کشور مطابق ضوابط این دستورالعمل پول سایر کشورها باشد، پس از تبدیل ارز به ریال براساس نرخ رسمی بانک مرکزی طبق جدول گروه مربوطه پرداخت خواهد شد.

تبصره ۳- تأمین وسیله ایاب و ذهاب اجرای قرار کارشناسی درون شهرها بعهدہ متقاضی میباشد.

ماده ۷- دستمزد تأمین دلیل با توجه به کمیت و کیفیت خدمات کارشناسی مورد نیاز از طرف مقام ارجاع کننده تعیین می‌شود و حداقل ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

ماده ۸- هزینه انجام کلیه آزمایش‌ها و تهیه نمونه‌های لازم و گمانه زنی در مورد کارشناسی رایانه ای، هزینه بازیابی اطلاعات و سایر مواردیکه طبق نظر کارشناسی برای امر کارشناسی ضروری باشد، به عهده متقاضی است و در صورت اختلاف و ضرورت انجام اقدامات مذکور، حسب مورد نظر کانون یا مرکز مربوط معتبر است.

ماده ۹- در مواردی که برای بعضی از ارجاعات کارشناسی در این تعرفه دستمزد تعیین نشده باشد و نیز مواردی نظیر بررسی فنی و تکنولوژی سیستم‌ها و تعیین نقائص و سایر موارد حق الزحمه کارشناس با توجه به اهمیت و تخصصی بودن مورد به پیشنهاد کارشناس و موافقت مقام ارجاع کننده - کانون یا مرکز تعیین می‌گردد و حداقل دستمزد ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال خواهد بود.

ماده ۱۰- در مواردی که موضوع کارشناسی مربوط به سال‌های قبل از تاریخ انجام کارشناسی باشد، دستمزد طبق قیمت روز براساس این تعرفه محاسبه و پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۱- دستمزد ارزیابی‌ها برای کلیه رشته‌های کارشناس رسمی دادگستری در هر مورد ارجاعی به شرح ذیل تعیین می‌گردد.

تا پنجاه میلیون ریال ..... مقطوعاً ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال
از پنجاه میلیون و یک ریال تا یکصد و پنجاه میلیون ریال نسبت به مازاد ..... ۰,۵ درصد
از یکصد و پنجاه میلیون و یک ریال تا دویست و پنجاه میلیون ریال نسبت به مازاد ..... ۰,۴ درصد
از دویست و پنجاه میلیون و یک ریال تا یک میلیارد ریال نسبت به مازاد ..... ۰,۳ درصد
از یک میلیارد ریال تا ده میلیارد ریال نسبت به مازاد ..... ۰,۱۲۵ درصد
از ده میلیارد و یک ریال تا یکصد و پنجاه میلیارد ریال نسبت به مازاد ..... ۰,۰۶ درصد
از یکصد و پنجاه میلیارد و یک ریال تا پانصد میلیارد ریال نسبت به مازاد ..... ۰,۰۳ درصد
از پانصد میلیارد و یک ریال تا ششصد و پنجاه میلیارد ریال نسبت به مازاد ..... ۰,۰۲۵ درصد
از ششصد و پنجاه میلیارد و یک ریال تا یک هزار میلیارد ریال نسبت به مازاد ..... ۰,۰۱۵ درصد
از یک هزار میلیارد و یک ریال مبلغ سه هزار میلیارد ریال نسبت به مازاد ..... ۰,۰۱۲ درصد
از سه هزار میلیارد و یک ریال به بالا، نسبت به مازاد ..... ۰,۰۱ درصد
حداکثر دستمزد کارشناسی برای هر کارشناس ۵۹۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال است.

تبصره ۱- در ارزیابی طرح‌ها و دارائی‌های با ارزش از ۱۰۰,۰۰۰ میلیارد ریال و بالاتر، شورای عالی کانون کارشناسان نسبت به انتخاب اعضای هیأت کارشناسی و حق الزحمه کارشناسان و روش پرداخت آن اتخاذ تصمیم می‌نماید.
رئیس شورای عالی کانون، گزارش تعیین تعرفه کارشناسی‌های مشمول این تبصره را، به صورت ماهانه به رئیس قوه قضاییه گزارش می‌کند.

تبصره ۲- در هر مورد که ارجاع کار شامل موارد متعدد باشد، مجموع مبالغ مندرج در گزارش به طور یک جا مبنای محاسبه این ماده قرار می‌گیرد. لیکن در صورتی که محل موضوع ارزیابی در نواحی مختلف شهرداری‌ها یا دارای پروانه هایبهره برداری و صنعتی مجزا و یا مجموعه‌های صنعتی که دارای واحدهای تولیدی مستقل از هم باشد یا مربوط به اشخاص حقوقی یا حقیقی مختلف باشد، ارزیابی‌ها بطور جداگانه مبنای محاسبه قرار خواهد گرفت.

تبصره ۳- دستمزد بررسی به اختلاف فی مابین کارفرمایان و پیمانکاران و مهندسان مشاور و همچنین قراردادهای مربوط و دستمزد تعیین و کنترل صورت وضعیت برای کلیه رشته‌ها، بر مبنای مبلغ قرارداد طبق ماده ۱۱ این تعرفه به اضافه درصدی باشد.

تبصره ۴- دستمزد تعیین علل و مسببین و تعیین خسارت برای کلیه رشته‌ها بر مبنای میزان خسارت تعیین شده طبق ماده ۱۱ این تعرفه به اضافه پنجاه درصد می‌باشد.

تبصره ۵- تشخیص تخلف از مفاد قرارداد و یا رسیدگی به تأخیر قرارداد در هر مورد طبق ماده ۱۱ این تعرفه به اضافه پنجاه درصد می‌باشد.

تبصره ۶- حق الزحمه ارزیابی قطعات یدکی، کالا و لوازم مستعمل، فرآورده‌های غذایی و دارویی و بهداشتی، کلیه ضایعات، ابزارآلات، ماشین آلات صنعتی و تجهیزات برقی و مکانیکی، اجزای ریز الکترونیک و مخبرات، در هر کار ارجاعی بصورت مستقل و یکجا طبق ماده ۱۱ این تعرفه به اضافه پنجاه درصد می‌باشد.

تبصره ۷- در مواردی که موضوع کارشناسی توسط چند کارشناس رسمی از یک رشته کارشناسی انجام شود، از دستمزد هر کارشناس مبلغ سی درصد کسر می‌گردد.

ماده ۱۲- در صورتی که رسیدگی به مستندات و مدارک مربوط به کارشناسی به زبان خارجی باشد علاوه بر تعرفه قانونی در هر رشته، هزینه ترجمه رسمی براساس آیین نامه تعرفه مترجمین رسمی اضافه می‌شود.

ماده ۱۳- دستمزد تعیین اجاره بهاء، برای کلیه رشته‌ها جهت هر واحد یا مجموعه مستقل تا اجاره ماهیانه پانزده میلیون ریال، مقطوعاً ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و از پانزده میلیون و یک ریال تا پنجاه میلیون ریال، ده درصد و از پنجاه میلیون و یک ریال تا یکصد میلیون ریال ۵ درصد، از یکصد میلیون ریال به بالا، دو درصد اضافه خواهد شد و حداکثر سیصد میلیون ریال می‌باشد. ضمناً دستمزد تعیین اجرت المثل یا اجور گذشته بر مبنای این ماده با اضافه ۲۵ درصد خواهد بود.

ماده ۱۴- حق الزحمه تفسیر عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای ارائه شده برای هر پلاک ثبتی و تعیین موقعیت ثبتی آن در عکس‌های مزبور مقطوعاً مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال است و برای تفسیر عکس‌های مذکور مربوط به سال‌های گذشته، به ازای هر سال تصویر و عکس اظهار نظر شده مبلغ پانصد هزار ریال اضافه خواهد شد. همچنین، برای پلاک‌های متعدد متصل به هم به ازاء هر پلاک اضافی چهل درصد به حق الزحمه این ردیف اضافه خواهد شد.

فصل دوم - تعرفه دستمزد کارشناسی

گروه ۱- مهندسی آب و معادن شامل رشته‌های: (آب، مواد، معادن)

رشته مهندسی آب:

ماده ۱۵- دستمزد اندازه گیری آب و حقایقه‌ها بشرح ذیل است:

۱- تا ۵۰ لیتر در ثانیه، مقطوعاً ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۲- مازاد بر ۵۰ لیتر در ثانیه تا ۱۰۰۰ لیتر در ثانیه به ازاء هر لیتر ۲۰۰۰ ریال؛

۳- از ۱۰۰۰ لیتر به بالا به ازاء هر لیتر در ثانیه، ۸۰۰ ریال و حداکثر دستمزد ۳۵ میلیون ریال می‌باشد.

ماده ۱۶- دستمزد تعیین کیفیت شیمیایی و آلودگی آب با توجه به مسائل زیست محیطی در هر مورد ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

ماده ۱۷- دستمزد بررسی فنی و تعیین مشخصات سفره‌های سطحی و زیرزمینی آب از هر لحاظ مقطوعاً ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

تبصره - در صورتی که انجام کارشناسی مستلزم عملیات نقشه برداری باشد، دستمزد آن طبق تعرفه مربوط پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۸- دستمزد ارزیابی قنوات، چاه‌ها و منصوبات آن، شبکه‌های آبیاری و زهکشی آب و فاضلاب مطابق ماده ۱۱ این تعرفه خواهد بود.

ماده ۱۹- تعیین نوع و بررسی کیفیت حفاری چاه‌ها و قنوات و بهسازی چشمه‌ها، مقطوعاً ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

ماده ۲۰- دستمزد رسیدگی به اختلاف مربوط به حریم و بستر رودخانه‌ها و کانال‌ها و انهار به شرح زیر تعیین میگردد:

۱- تعیین حریم کانال‌ها و انهار تا عرض بستر ۱۲ متر از قرار هر کیلومتر ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداقل ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۲- حریم رودخانه و کانال‌های با عرض بیش از ۱۲ متر، از قرار هر کیلومتر ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۵۰ میلیون ریال.

ماده ۲۱- دستمزد رسیدگی به وضع پس آب‌ها به لحاظ تشخیص بار آلودگی بر حسب کمیت و کیفیت مقطوعاً ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

رشته فلزات و معادن:

ماده ۲۲-

۱- تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی رشته فلزات در ارزیابی‌ها طبق ماده ۱۱ این تعرفه در مورد ملاک و مشخصات کیفی و عملکردی تشخیص، حداقل ۱۰ میلیون ریال و حداکثر ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال خواهد بود.

۲- تعرفه دستمزد کارشناسان رشته معادن مربوط به ارزیابی ذخائر معدنی (احتمالی- ممکن- قطعی) طبق ماده ۱۱ این تعرفه خواهد بود. در معادن زیرزمینی معادل سی و پنج درصد به تعرفه مربوطه اضافه خواهد شد.

۳- در صورتی که انجام بررسی‌های کارشناسی در معادن منتج به ارزیابی نگردد، حق الزحمه کارشناسی براساس ماده ۹ این تعرفه قابل پرداخت خواهد بود.

گروه ۲- اموال منقول شامل رشته‌های:

(آثار هنری و اشیاء نفیسه و کتب خطی - اشیاء عتیقه و اجار کریمه، ساعت و جواهرات، فرش، لوازم خانگی و اداری)

ماده ۲۳- دستمزد کارشناسی رشته‌های فوق مطابق ماده ۱۱ این تعرفه و رشته لوازم خانگی و اداری ۲۰ درصد اضافه می‌باشد.

گروه ۳- امور پزشکی و غذایی شامل رشته‌های:

(پزشکی، داروسازی و سم شناسی، مواد غذایی مسمومیت‌های ناشی از آن)

ماده ۲۴- دستمزد کارشناسی رشته‌های فوق، بر حسب اهمیت و حساسیت و پیچیدگی موضوع و با توجه به کمیت و کیفیت کار مطابق ماده ۹ این تعرفه با پیشنهاد کارشناس و موافقت مرجع ارجاع کننده، حداقل ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال در هر مورد می‌باشد و در مورد ارزیابی‌ها مطابق ماده ۱۱ این تعرفه محاسبه می‌شود.

تبصره - کلیه هزینه‌های آزمایشگاهی، نمونه برداری (بیوپسی)، رادیوگرافی و نظائر آن به عهده متقاضی می‌باشد.

گروه ۴- امور مالی شامل رشته‌های:

(حسابداری و حسابرسی - امور بازرگانی - تعیین نفقه و بیمه - امور سرمایه گذاری پولی و اعتباری - آمار)
رشته حسابداری و حسابرسی:

ماده ۲۵- دستمزد کارشناسی در امور حسابرسی نسبت به جمع ارقام حساب‌های مورد رسیدگی طبق ماده ۱۱ این تعرفه به اضافه پنجاه درصد خواهد بود.

ماده ۲۶- دستمزد کارشناسی امور ذیل براساس ماده ۱۱ این تعرفه خواهد بود:

۱- ارزش سهام و سهم شرکت، با توجه به مجموع دارائی‌های جاری و بدهی‌ها و ذخائر رسیدگی شده به اضافه قیمت تمام شده دفتری دارائی‌های ثابت؛

۲- رسیدگی و حسابرسی ترازنامه و حساب سود و زیان و امور توقف و ورشکستگی؛

۳- تعیین قیمت تمام شده کالاها با توجه به ارقام تشکیل دهنده قیمت تمام شده.

رشته امور بازرگانی:

ماده ۲۷- دستمزد کارشناسان رشته بازرگانی در مورد ارزیابی طبق ماده ۱۱ این تعرفه است و در سایر موارد حداقل ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

رشته تعیین نفقه:

ماده ۲۸- تعیین دستمزد نفقه جاریه زوجه و اقارب در هر مورد حداقل ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

رشته سرمایه گذاری پولی و اعتباری و بیمه:

ماده ۲۹- دستمزد رشته‌های فوق در مورد ارزیابی ها، مطابق ماده ۱۱ و در سایر موارد طبق ماده ۹ این تعرفه و حداقل ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

رشته آمار:

ماده ۳۰- تعیین دستمزد رشته آمار با توافق مقام ارجاع کننده در هر مورد حداقل ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

گروه ۵- امور وسائط نقلیه شامل رشته‌های:

(امور حمل و نقل [ترابری]، امور وسائط نقلیه هوایی، دریایی و غواصی، امور وسائط نقلیه موتوری زمینی و وسائط نقلیه ریلی)

ماده ۳۱- دستمزد کارشناسی وسائط نقلیه موتوری زمینی به شرح ذیل است:

۱- رسیدگی به اصالت خودرو ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال.

۲- رسیدگی به تصادفات ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

۳- اظهار نظر فنی تعیین تناژ و مدل ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال

ماده ۳۲- تعرفه دستمزد وسائط نقلیه دریایی و غواصی و رشته امور حمل و نقل:

۱ - برای دعاوی مربوط به حمل و نقل (مسئولیت صادر کننده اسناد حمل) با توجه به مبلغ خواسته، مطابق ماده ۱۱ این تعرفه است.

۲ - تعیین ارزش وسائط نقلیه آبیبراساس ماده ۱۱ این تعرفه است.

۳ - تعیین علت در تصادم دریایی یا تصادم در آبهای داخلی بشرح ذیل می‌باشد:

الف - در صورت تصادم بین قایق‌های تفریحی و مسافربری در آبهای داخلی: در هر مورد ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

ب- در صورت تصادم بین دو یا چند فروند شناور در دریا:

- برای شناورهای با ظرفیت بار کمتر از ۵۰۰ تن) ظرفیت ناخالص یا (GT ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریالدر هر مورد؛ برای شناورهای با ظرفیت بار بالاتر از ۵۰۰ تن) ظرفیت ناخالص یا (GT ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریالدر هر مورد.

تبصره - در صورتی که تصادم بین دو یا چند شناور با ظرفیت‌های متفاوت باشد، ظرفیت بالاتر مبنای تعیین حق الزحمه می‌باشد.

۴ - در مورد غواصی و عملیات زیر آبی، ماده ۹ این تعرفه ملاک عمل خواهد بود.

تبصره - دستمزد تعیین خسارت و ارزیابی‌های وسائط نقلیه هوایی، ریلی و زمینی برابر ماده ۱۱ این تعرفه خواهد بود.

گروه ۶- راه و ساختمان و نقشه برداری شامل رشته‌های:

(راه و ساختمان - معماری داخلی و تزئینات - مهندسی ترافیک- برنامه ریزی شهری - مهندسی محیط زیست - امور ثبتی - ابنیه و آثار باستانی - نقشه برداری)

رشته راه و ساختمان:

ماده ۳۳- دستمزد ارزیابی اراضی غیر مزروعی و ابنیه و مصالح ساختمانی و تعیین حقوق کسب و پیشه و تجارت و سرقتی مطابق ماده ۱۱ و امور معماری داخلی و تزئینات طبق ماده ۹ این تعرفه تعیین می‌شود.

ماده ۳۴- دستمزد تطبیق نقشه‌های معماری یا سازه با وضعیت محل و بنا:

برای هر مترمربع مساحت زیربنا ۱۰,۰۰۰ ریال و حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

ماده ۳۵- دستمزد تطبیق مشخصات قراردادی ساختمان‌ها با وضعیت محل و بنا برای هر متر مربع مساحت زیر بنا ۱۰,۰۰۰ ریال و حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

ماده ۳۶- دستمزد تهیه نقشه‌های معماری و سازه یا گزارش فنی استحکام بنیاساختمان‌های موجود در صورت ضرورت و دستور مرجع قضایی بشرح زیر می‌باشد:

۱ - معماری کلی هر مترمربع ۸,۰۰۰ ریال و حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۲ - سازه هر مترمربع ۱۰,۰۰۰ ریال و حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۳ - گزارش فنی استحکام بنا هر مترمربع ۸,۰۰۰ و حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ و حداکثر ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

ماده ۳۷- دستمزد افراز و قطعه بندی مستلزم تهیه نقشه دقیق قطعات افرازی و صورت ارزیابی آنها، طرح قطعات مفروزه بطور واضح و روشن بشرح زیر است:

۱ - دستمزد افراز املاک و مستغلات و تقسیم ترکه براساس ماده ۱۱ این تعرفه به اضافه بیست درصد؛

۲ - در صورتیکه نقشه ملک مورد افراز تهیه نشده باشد، هزینه نقشه براساس تعرفه نقشه برداری مربوط علاوه بر دستمزد ردیف ۱ محاسبه می شود.

تبصره - در مواردی که واحدهای ساختمانی با هر نوع کاربری که بصورت آپارتمان، طبقه یا بلوک مجزا هستند همانند باشند، طبقه یا بلوک اول به میزان مقرر در این ماده و مواد ۳۴ الی ۳۶ این تعرفه محاسبه و برای بقیه طبقات و یاهر بلوک مشابه فقط ده درصد دستمزد مربوط پرداخت خواهد شد.

ماده ۳۸- دستمزد تشخیص زمین مسبوق به احیاء از نظر ساختمانی تا مساحت ۱۰۰۰ مترمربع ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و برای هر یک هزار مترمربع مازاد، مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال اضافه می گردد.

رشته نقشه برداری و امور ثبتی:

ماده ۳۹ - پیاده کردن محدوده پلاک ثبتی در نقشه و عکس هوایی:

۱- اگر گذر بند مشخص باشد:

تا ۱۰۰۰ مترمربع مقطوعاً ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و نسبت به مازاد تا ۱۰ هکتار هر مترمربع ۴۰۰ ریال و از ۱۰ هکتار به بالا نسبت به مازاد هر مترمربع ۲۰۰ ریال و حداکثر ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

۲- اگر گذر بند مشخص نباشد:

تا ۱۰۰۰ مترمربع مقطوعاً ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و نسبت به مازاد تا ۱۰ هکتار هر متر مربع ۴۰۰ ریال و از ده هکتار به بالا نسبت به مازاد هر مترمربع ۲۰۰ ریال و حداکثر ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

تبصره - در صورتیکه نیاز به تعیین مشخصات جغرافیائی ملک باشد، بزاء هر نقطه مشخصات جغرافیائی ۵۰۰,۰۰۰ ریال اضافه می شود.

ماده ۴۰- حق الزحمه نقشه برداری اراضی و تهیه پروفیل و ... بر مبنای بند ۲ ماده ۳۹ این تعرفه حداکثر ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

ماده ۴۱- حق الزحمه مطالعه پرونده ثبتی و تعیین محل پلاک مورد نظر در املاک تا ۱۰۰۰ مترمربع، حداقل ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و نسبت به مازاد تا ۵۰۰۰ مترمربع برای هر مترمربع ۱۵۰۰ ریال و از ۵۰۰۰ مترمربع تا ۵۰۰۰۰ مترمربع نسبت به مازاد برای هر مترمربع ۸۰۰ ریال و از ۵۰۰۰۰ مترمربع به بالا نسبت به مازاد برای هر متر مربع ۴۰۰ ریال و حداکثر ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

ماده ۴۲- دستمزد نقشه برداری و تهیه نقشه موقعیت قنوات و مسیر انهار و کانالها و رودخانهها با مقیاس ۱/۱۰۰۰ به صورت پیمایش با تعیین محل چاهها، حداقل ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال است و حداکثر طبق ماده ۹ این تعرفه است.

ماده ۴۳- دستمزد تشخیص حدود ثبتی و رسیدگی به اختلاف املاک خارج از محدوده شهرها:

۱- دستمزد مطالعه پرونده ثبتی و پیاده نمودن پلاک مورد نظر و تشخیص حدود آن در املاک مزروعی تا یک هکتار حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

۲- در مواردی که مساحت ملک بیش از یک هکتار باشد، به ازاء هر هکتار مازاد، بیست درصد به دستمزد اضافه می‌شود و حداکثر بیست میلیون ریال می‌باشد.

ماده ۴۴- دستمزد کارشناسی رشته شهرسازی:

۱- حق الزحمه شهرسازی در زمینه بررسی انطباق طرح‌های تفکیک اراضی شهری با ضوابط و مقررات شهرسازی به شرح زیر است:

۱-۱- طرح تفکیک با دو قطعه زمین، مبلغ ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۱-۲- طرح تفکیک با ۳ تا ۱۰ قطعه زمین، مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مازاد بر ۲ قطعه؛

۱-۳- طرح تفکیک با بیش از ۱۰ قطعه زمین، مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مازاد بر ۱۰ قطعه.

۲- حق الزحمه شهرسازی در زمینه بررسی انطباق کاربری اراضی شهری با طرح‌های توسعه شهری به شرح زیر می‌باشد:

۱-۲- کاربری یک یا دو قطعه زمین مجاور با یکدیگر مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۲-۲- کاربری ۳ تا ۱۰ قطعه زمین مجاور با هم، مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مازاد بر ۲ قطعه؛

۲-۳- کاربری بیش از ۱۰ قطعه زمین مجاور با هم، مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مازاد بر ۱۰ قطعه.

۳- حق الزحمه شهرسازی در زمینه بررسی انطباق شهری ساختمان‌ها به ضوابط و مقررات شهرسازی به شرح زیر می‌باشد:

۱-۳- ساختمان با یک یا دو واحد قابل تفکیک، مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۲-۳- ساختمان با ۳ تا ۱۰ واحد قابل تفکیک، مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال به ازاء هر واحد مازاد بر ۲ واحد؛

۳-۳- ساختمان با بیش از ۱۰ واحد قابل تفکیک، مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ ریال به ازاء هر واحد مازاد بر ۱۰ واحد.

تبصره - دستمزد سایر رشته‌های زیر گروه ۶ طبق ماده ۹ این تعرفه خواهد بود.

گروه ۷- صنعت و فن شامل رشته‌های:

(الکتروشمی، و پتروشیمی و فرآورده‌های شیمیایی، امور انرژی هسته‌ای، برق، الکترونیک و مخابرات - برق، ماشین و تأسیسات کارخانجات - تأسیسات ساختمانی - کامپیوتر (رایانه) و فناوری اطلاعات - [ICT, IT] صنایع گاز و گازرسانی - صنایع نفت - صنایع هوائی و فضائی - مهندسی پزشکی [لوازم و تجهیزات پزشکی] - نساجی و رنگرزی)

ماده ۴۵- دستمزد کارشناسی و ارزیابی رشته‌های فوق براساس ماده ۱۱ این تعرفه و تبصره‌های ذیل آن خواهد بود.

تبصره ۱- دستمزد تعیین مشخصات فنی ماشین آلات تولیدی و صنعتی و استهلاکات آن‌ها و تعیین عمر مفید باقیمانده آن‌ها معادل ۴۰ درصد حق الزحمه ارزیابی مندرج در ماده ۱۱ این تعرفه می‌باشد.

تبصره ۲- حق الزحمه کارشناسی نرم افزار کامپیوتر، مطابق ماده ۱۱ این تعرفه به اضافه ۵۰ درصد خواهد بود.

گروه ۸- فنون هنری شامل رشته‌های:

(امور ورزشی - تألیفات - تشخیص اصالت خط، امضاء و اثر انگشت - چاپ و چاپخانه - طراحی و گرافیک - هنرهای نمایشی، امور سینمایی و عکاسی)

ماده ۴۶- دستمزد کارشناسی رشته تشخیص اصالت خط و امضاء و اثر انگشت در پرونده‌های غیر مالی و در هر مورد بررسی (هر مستند) حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال است. در صورتیکه کم و کیف کار ایجاب نماید با پیشنهاد کارشناس و توافق مراجع ارجاع کننده کارشناسی، حداکثر ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال تعیین می‌گردد.

تبصره - دستمزد کارشناسی رشته‌های فوق در پرونده‌های مالی مطابق ماده ۱۱ این تعرفه محاسبه می‌گردد و حداکثر پنجاه میلیون ریال می‌باشد.

ماده ۴۷- دستمزد کارشناسی مربوط به عکاسی و امور سینمایی و تئاتر و شعر و سرود و چاپ و چاپخانه به شرح ذیل می‌باشد:
الف - دستمزد کارشناسی مسائل فنی عکس و فیلم و اختلاف رنگها، شرایط نوری، کمپوزیسیون (ترکیب بندی)، پرسپکتیو، ظهور و چاپ حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال در هر مورد با توافق مقام ارجاع کننده.

ب - امور مربوط به فیلم برداری و سینما:

دستمزد رسیدگی به موارد اختلاف فیما بین کارفرمایان و تهیه کنندگان اعم از نویسنده، کارگردان، تصویربردار، تدوین کننده، لابراتوار و صدابردار به شرح زیر است:

۱- برنامه‌های کوتاه مدت و مستند اعم از فیلم و یا ویدئو و برنامه‌های انیمیشن حداقل ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۲- برنامه‌های بلند مدت سینمایی بیشتر از یک ساعت، برحسب مدت فیلم و حداکثر ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

پ - دستمزد ارزیابی فیلم، وسایل و لوازم عکاسی و فیلمبرداری و سینما و ویدئو مطابق ماده ۱۱ این تعرفه محاسبه خواهد شد.

ت- هزینه‌های مربوط به آزمایشگاه - استفاده از لوازم مونتاز، دستگاه‌های نمایش جهت بازدید فیلم و تصاویر تابع ماده ۹ این تعرفه خواهد بود.

ث - دستمزد کارشناس در امور ورزشی بدون مواد جرح یا فوتی برای هر مورد ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال و برای موارد فوتی و یا جرحی حداکثر ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال با نظر مرجع مربوطه و عنداللزوم طبق ماده ۹ این تعرفه خواهد بود.

ج - دستمزد کارشناسی رشته چاپ و چاپخانه در هر مورد حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و حداکثر ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و در موارد اختلافات مالی ارجاعی دادگاه ها، طبق ماده ۹ این تعرفه می‌باشد.

چ - دستمزد کارشناسی رشته طراحی و گرافیک

در هر مورد بررسی حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و در پرونده‌های مالی و اختلافی مطابق ماده ۱۱ و تبصره‌های آن و در سایر موارد مطابق ماده ۹ این تعرفه محاسبه می‌گردد.

گروه ۹- کشاورزی و منابع طبیعی شامل رشته‌های:

آبزیان و شیلات، دامپروری و دامپزشکی، صنایع چوب، کشاورزی و منابع طبیعی، گیاه پزشکی، محصولات دامی (پوست، چرم - سالامبور و روده)، محیط زیست طبیعی

ماده ۴۸- دستمزد ارزیابی‌های رشته‌های فوق مطابق ماده ۱۱ این تعرفه محاسبه خواهد شد.

ماده ۴۹- دستمزد هزینه تعیین حق آبادانی و حق ریشه و زراعت و نسق زارخانه و تعیین هزینه احیاء و اصلاح و تسطیح زمین‌های کشاورزی و باغات و حق غارسی طبق ماده ۱۱ این تعرفه می‌باشد.

ماده ۵۰- دستمزد نمونه برداری به منظور تعیین کیفیت و طبقه بندی محصولات زراعی، باغی، دامی، آبزیان، خوراک دام، مکمل و داروهای مصرفی دامی با توافق طبق ماده ۹ این تعرفه تعیین می‌شود.

ماده ۵۱- دستمزد تشخیص اراضی (دایر و بایر و موات) تا مساحت ۱۰۰۰ مترمربع، ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و برای هر هزار مترمربع مازاد ده درصد و بالاتر از یک هکتار، سه درصد به دستمزد فوق‌اضافه می‌گردد.

ماده ۵۲- دستمزد افزای املاک کشاورزی براساس ماده ۱۱ این تعرفه به اضافه بیست درصد خواهد بود.
تبصره - در صورتی که انجام امر کارشناسی مستلزم تهیه نقشه باشد، دستمزد نقشه برداری بر طبق تعرفه مربوط محاسبه خواهد شد.

ماده ۵۳- دستمزد ارزیابی تجهیزات مرتبط و مواد اولیه و محصولات و فرآورده‌های کشاورزی و دامی و جنگلی و شیلات و زنبورداری و ... موجود در انبارها براساس ماده ۱۱ این تعرفه محاسبه خواهد شد.

گروه ۱۰- خدمات اداری و عمومی شامل رشته‌های:

امور آموزشی، امور اداری و استخدامی - امور خبرنگاری و روزنامه نگاری - امور گمرکی - ایرانگردی و جهانگردی - ثبت شرکتها، علائم تجاری و اختراعات - زبان‌های خارجی - کتاب و کتابداری

ماده ۵۴- دستمزد کارشناسی در مورد کلیه رشته‌های فوق با توجه به کم و کیف کار در هر مورد حداقل ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال و بیش از آن طبق ماده ۹ این تعرفهها پیشنهاد کارشناس و تأیید مقام ارجاع کننده خواهد بود. در موارد ارزیابی و تعیین خسارت طبق ماده ۱۱ این تعرفه عمل خواهد شد.

گروه ۱۱- ایمنی و حوادث شامل رشته‌های:

(امور آتش سوزی و آتش نشانی - امور اسلحه و مهمات - امنیت عمومی - حوادث ناشی از کار - مواد محترقه و منفجره | ناریه)

ماده ۵۵- دستمزد کلیه رشته‌های فوق با توجه به کم و کیف کار در هر مورد حداقل ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال و بیش از آن طبق ماده ۹ این تعرفهها پیشنهاد کارشناس و تأیید مقام ارجاع کننده خواهد بود.

گروه ۱۲- بیو و نانو تکنولوژی:

تبصره -حق الزحمه کارشناسان این گروه طبق ماده ۹ این تعرفه تعیین می‌گردد.

ماده ۵۶- اعلام نظر نسبت به موارد اختلاف در نحوه محاسبه دستمزد، حسب مورد با کانون ذیربط یا مرکز و تفسیر مواد تعرفه حسب مورد به عهده شورای عالی کارشناسان می‌باشد.

ماده ۵۷- کلیه ضوابط و مقررات مندرج در این تعرفه از سوی کارشناسان رسمی و کانون‌ها و نیز کارشناسان موضوع ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و دستگاه‌ها اعم از وزارتخانه‌ها موسسات دولتی، شرکت‌های دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها، موسسات اعتباری و سایر شرکت‌ها و دستگاه‌های دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد، لازم‌الرعايه است.

ماده ۵۸- این تعرفه با ماده ۵۸ و ۲۷ تبصره جایگزین تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری، مصوب ۱۳۹۲/۰۷/۳۰ است و در تاریخ ۱۳۹۸/۰۸/۲۱ به تصویب رئیس قوه قضاییه رسید و ۱۵ روز پس از انتشار در روزنامه رسمی لازم‌الاجرا است. مقررات مغایر لغو می‌گردد.

سیدابراهیم رئیسی